1

Форма 3

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра Економіка та митна справа
(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан Олена Васильєва

«27» 08 2026 року

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 06 Менеджмент креативності та інноваційного розвитку підприємства
(шифр за відповідною освітньою програмою та назва навчальної дисципліни)

освітня програма (спеціалізація) «Управління персоналом»
(назва освітньої програми (спеціалізації))

спеціальність D3 Менеджмент
(код і найменування спеціальності)

галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
(код і найменування галузі)

ступінь вищої освіти Магістр
(назва ступеня вищої освіти)

2026 рік

2

програма з дисципліни Менеджмент креативності та інноваційного розвитку підприємства
(назва навчальної дисципліни)

спеціальності D3 Менеджмент,
(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) «Управління персоналом»
(назва освітньої програми (спеціалізації))

.

Розробник (и): Карпенко А.В., професор кафедри економіки та митної справи, д.е.н., професор
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Програма погоджена:

Завідувач кафедри Андрій СОКОЛОВ

на якій виконується освітній компонент 25. 08 2026

Гарант освітньої програми Олена ГУБАРЬ
(ім'я прізвище)
25. 08 2026

Схвалено науково-методичною комісією факультету Бізнес-технологій та економіки
(найменування факультету)

Протокол від « 27 » серпня 2026 року № 1

Голова науково-методичної комісії Олена ВАСИЛЬЄВА
(ім'я прізвище)
27. 08 2026

1. Опис навчальної дисципліни

Загальна характеристика

Обов'язковий освітній компонент	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D3 Менеджмент
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів	4	
Модулів	2	2
Змістових модулів	2	2
Семестр	2	2
Загальна кількість годин	120	
з них аудиторних:	48	12
лекції *практичні* *лабораторні* *семінарські*	32 16 - -	8 4 - -
з них самостійної роботи:	72	108
Занять на тиждень	3	8
Індивідуальні завдання		
Форма контролю	екзамен	
Курсова робота (проєкт) (*загальний обсяг*)	-	

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є комплексне формування у майбутніх фахівців теоретичних знань і практичних вмінь щодо управління креативністю та забезпечення інноваційного розвитку підприємства, оцінювання і розвитку його інноваційного потенціалу, обґрунтування та реалізації ефективних управлінських рішень на інноваційних засадах в умовах динамічного та конкурентного середовища.

3. Завдання вивчення дисципліни

Основне завдання навчальної дисципліни – сформувати у майбутніх фахівців систему теоретичних знань та прикладних вмінь щодо здатності застосовувати інструменти креативного менеджменту, проєктувати ефективні організаційні моделі та управляти фінансуванням, ризиками й комунікаціями під час реалізації комплексних міжнародних інноваційних проєктів.

4. Пререквізіти і постреквізіти навчальної дисципліни

Пререквізіти: передумовами для вивчення дисципліни є виконання вимог для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти за спеціальністю D3 Менеджмент (позитивні результати ЄВІ та ЄФВВ), а також освітні компоненти ОК2 «Методологія та організація наукових досліджень» і ОК5 «Сучасні технології і тенденції HR-менеджменту».

Постреквізіти: навчальна дисципліна слугує підґрунтям та базою для освітніх компонентів ОК11 «Переддипломна практика» та ОК12 «Кваліфікаційна робота».

5. Характеристика навчальної дисципліни

Загальні компетентності:

- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Фахові компетентності:

- здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;
- здатність розробляти проєкти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;
- здатність до управління організацією та її розвитком.

Очікувані програмні результати навчання:

- критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;
- проєктувати ефективні системи управління організаціями;
- обґрунтовувати та управляти проєктами, генерувати підприємницькі ідеї;
- планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;

- вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

1. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Креативна економіка та трансформація сучасного менеджменту.

Креативна економіка як етап розвитку економіки знань. Еволюція управлінських парадигм: від адміністративного до креативного менеджменту. Креативність як управлінський та стратегічний ресурс підприємства. Роль менеджера у формуванні креативної організації. Вплив цифровізації на креативні управлінські практики.

Тема 2. Креативне середовище підприємства та креативні індустрії.

Поняття та складові креативного середовища підприємства. Організаційна культура як фактор розвитку креативності. Креативні індустрії: сутність, структура та економічне значення. Використання практик креативних індустрій у традиційному бізнесі. Кластери та екосистеми як середовище розвитку креативності.

Тема 3. Креативне та дизайн-мислення в управлінській діяльності.

Креативне мислення в системі управлінських рішень. Дизайн-мислення: сутність, принципи та етапи. Інструменти генерації, відбору та валідації управлінських ідей. Клієнтоорієнтованість і створення цінності як результат дизайн-мислення. Застосування дизайн-мислення в управлінні змінами та інноваціями.

Тема 4. Підприємництво та інновації в креативній економіці.

Підприємництво як форма реалізації креативних ідей. Креативне підприємництво та його відмінності від традиційного бізнесу. Стартапи, спін-офи та внутрішнє підприємництво в організаціях. Інноваційні бізнес-моделі та їх управлінські особливості. Роль менеджера у підтримці підприємницьких ініціатив.

Тема 5. Інновації та циклічність розвитку підприємства і економіки.

Циклічні закономірності в економіці. Теорії циклічного економічного розвитку. Циклічність інноваційного розвитку. Інноваційні кластери і економічний розвиток. Вплив технологічних укладів на економічний розвиток. Інновації: економічна суть, класифікація, типи. Сутність інноваційної діяльності. Інноваційний продукт та інноваційна продукція. Інноваційний розвиток підприємства: сутність, напрями, принципи. Стратегії адаптації підприємства до фаз економічного циклу.

Тема 6. Інноваційний потенціал підприємства та методи його оцінювання.

Сутність інноваційного потенціалу підприємства. Елементи інноваційного потенціалу підприємства. Інноваційний потенціал та інноваційна активність. Оцінювання інноваційного потенціалу підприємства. Методика комплексного

оцінювання інноваційного потенціалу. Сутність і класифікація напрямків інноваційного розвитку підприємств. Схема вибору напрямків інноваційного розвитку. Управління вибором напрямків і варіантів інноваційного розвитку підприємства. Способи вимірювання рівня інноваційного розвитку підприємства. Інформаційна база для оцінки рівня інноваційного розвитку підприємства.

Тема 7. Організаційні форми та моделі інноваційного розвитку підприємства.

Організаційні моделі управління інноваціями: проєктні, матричні та мережеві структури. Сутність інноваційної інфраструктури. Інфраструктура ринку інновацій та його складові. Особливості формування вітчизняної інноваційної інфраструктури. Комерціалізація та форми передачі технологій на ринку інновацій. Специфіка придбання ліцензій на інноваційну продукцію.

Тема 8. Глобальні науково-технічні та цифрові комунікації в інноваційному менеджменті.

Сутність інформаційно-комунікаційних технологій у контексті інноваційного розвитку. Глобалізація інноваційного розвитку та інформаційні комунікації. Цифрові платформи та глобальні інструменти інноваційних комунікацій. Оцінка інформаційно-комунікаційних технологій у контексті розвитку інноваційної економіки. Проблеми інформаційного забезпечення інновацій.

Тема 9. Державна підтримка інноваційної діяльності підприємств.

Мета і принципи державного регулювання інноваційної діяльності. Форми і методи державного регулювання інноваційної діяльності. Інституційне забезпечення підтримки інноваційної діяльності в Україні. Грантові програми та публічно-приватне партнерство в інноваційній сфері.

Тема 10. Національні інноваційні системи та маркетинг інновацій.

Складові національної інноваційної системи та рівень їх розвитку в Україні. Структура національної інноваційної системи. Передумови і проблеми створення національної інноваційної системи в Україні. Зарубіжний досвід формування національних інноваційних систем. Сутність і класифікація маркетингових інновацій. Особливості основних функцій маркетингу інноваційної продукції. Формування інструментарію маркетингу інновацій на основі функціональних послідовностей інноваційного процесу. Управління торговою маркою та аналіз франчайзингової форми використання бренда в контексті інноваційного маркетингу. Формування критеріальної бази для оцінки альтернатив маркетингових інноваційних рішень.

Тема 11. Міжнародне співробітництво та управління інноваційними проєктами.

Стратегічний інноваційний розвитку підприємства. Етапи інноваційної стратегії підприємства. Бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства. Форми міжнародного інноваційного співробітництва та міжнародні науково-технічні проєкти. Проєктне управління інноваціями на підприємстві та

кроскультурні аспекти управління командами. Фінансово-економічні критерії ефективності інвестиційних проєктів.

Тема 12. Фінансування, ризики та оцінка ефективності інноваційних проєктів.

Система механізмів інвестування. Механізми мобілізації власних коштів. Механізми мобілізації позикових коштів. Механізми мобілізації залучених коштів (включно з венчурним та грантовим фінансуванням). Формування та оптимізація складу інвестицій для фінансування інновацій. Суть ризиків та особливості їх прояву в інноваційній діяльності підприємств. Чинники формування ризиків в інноваційній діяльності підприємства. Методи аналізу ризику при оцінюванні доцільності інноваційних проектів.

2. Орієнтовний розподіл навчального часу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*
МОДУЛЬ 1. Теорія та організаційні основи інноваційного розвитку												
Тема 1. Креативна економіка та трансформація сучасного менеджменту.	10	2	1			7	10	0,5	0,25			9,25
Тема 2. Креативне середовище підприємства та креативні індустрії.	10	2	1			7	10	0,5	0,25			9,25
Тема 3. Креативне та дизайн-мислення в управлінській діяльності.	10	2	1			7	10	0,5	0,25			9,25
Тема 4. Підприємництво та інновації в креативній економіці.	10	2	1			7	10	0,5	0,25			9,25
Тема 5. Інновації та циклічність розвитку підприємства і економіки.	10	4	2			4	10	1	0,5			8,5
Тема 6. Інноваційний потенціал підприємства та методи його оцінювання.	10	4	2			4	10	1	0,5			8,5
Разом за модулем 1	**60**	**16**	**8**			**36**	**60**	**4**	**2**			**54**
МОДУЛЬ 2. Міжнародна проєктна діяльність у сфері інновацій												
Тема 7. Організаційні форми та моделі інноваційного розвитку підприємства.	10	2	1			7	10	0,5	0,25			9,25
Тема 8. Глобальні науково-технічні та цифрові комунікації в інноваційному менеджменті.	10	2	1			7	10	0,5	0,25			9,25
Тема 9. Державна підтримка інноваційної діяльності підприємств.	10	2	1			7	10	0,5	0,25			9,25
Тема 10. Національні інноваційні системи та маркетинг інновацій.	10	4	2			4	10	1	0,5			8,5
Тема 11. Міжнародне співробітництво та	10	2	1			7	10	0,5	0,25			9,25

управління інноваційними проєктами.												
Тема 12. Фінансування, ризики та оцінка ефективності інноваційних проєктів.	10	4	2			4	10	1	0,5			8,5
Разом за модулем 2	**60**	**16**	**8**			**36**	**60**	**4**	**2**			**54**
Усього годин	**120**	**32**	**16**			**72**	**120**	**8**	**4**			**108**

3. Види навчальних занять та їх орієнтовний зміст

№ з/п	Тема	Вид занять	Орієнтовний зміст
1	Тема 1. Креативна економіка та трансформація сучасного менеджменту	практичні	Усне опитування, обговорення теоретичних питань, аналіз тематичних кейсів, презентації.
2	Тема 2. Креативне середовище підприємства та креативні індустрії	практичні	Оцінювання роботи з кейсом, підготовка есе, дискусія.
3	Тема 3. Креативне та дизайн-мислення в управлінській діяльності	практичні	Оцінювання групової роботи, розв'язання ситуаційних завдань, усне опитування.
4	Тема 4. Підприємництво та інновації в креативній економіці	практичні	Написання та захист есе, поточне тестування, обговорення результатів.
5	Тема 5. Інновації та циклічність розвитку підприємства і економіки	практичні	Оцінювання роботи з кейсом, аналіз звітів, презентації, усне опитування.
6	Тема 6. Інноваційний потенціал підприємства та методи його оцінювання	практичні	Усне опитування, оцінювання роботи з кейсом, тестування, презентації.
7	Тема 7. Організаційні форми та моделі інноваційного розвитку підприємства	практичні	Аналіз тематичних кейсів, підготовка есе, дискусія, презентації.
8	Тема 8. Глобальні науково-технічні та цифрові комунікації в інноваційному менеджменті	практичні	Оцінювання групової роботи, усне опитування, презентація завдання.
9	Тема 9. Державна підтримка інноваційної діяльності підприємств	практичні	Написання есе, оцінювання роботи з кейсом, обговорення теоретичних питань.
10	Тема 10. Національні інноваційні системи та маркетинг інновацій	практичні	Розв'язання ситуаційних завдань, усне опитування, тестування.
11	Тема 11. Міжнародне співробітництво та управління інноваційними проєктами	практичні	Оцінювання роботи з кейсом, дискусія, підготовка міні-проєкту.
12	Тема 12. Фінансування, ризики та оцінка ефективності	практичні	Оцінювання роботи з кейсом, усне опитування, презентації.

	інноваційних проєктів		

4. Форми та методи контроля

Форми контролю: поточний.

Методи контролю: усне опитування, перевірка письмових робіт, презентація матеріалу, доповідь, тестування, робота з кейсами.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка підсумкового контролю визначається за 100-бальною шкалою. Навчальний семестр складається з двох змістовних модулів.

Підсумкова оцінка екзамену визначається як середня двох контролів за перший та другий змістовні модулі.

Позитивними оцінками є оцінки від 60 до 100 балів за 100-бальною шкалою. Межею незадовільного навчання за результатами підсумкового контролю (незадовільною оцінкою) є оцінка нижче 60 балів за 100-бальною шкалою. Отримання оцінки 60 балів та вище передбачає отримання позитивних оцінок за визначеними програмою освітнього компонента видами поточного контролю.

Студент має право самостійно обирати види та кількість завдань із запропонованого переліку для набору необхідної кількості балів, відповідно до власної освітньої траєкторії та навчальних інтересів. При цьому обов'язковою умовою є участь не менше ніж в двох завданнях з кожної теми, передбаченому програмою освітнього компонента. Сукупний результат виконаних завдань має забезпечити отримання не менше 60 балів за 100-бальною шкалою для формування позитивної підсумкової оцінки.

Види робіт, що підлягають оцінюванню:

робота студента на практичних заняттях та/або письмове виконання поточних завдань з кожної теми. Оцінювання здійснюється залежно від рівня складності завдання та якості його виконання: від 5 балів за прості завдання до 10 балів за складні завдання. Зокрема передбачено: есе, аналіз кейсів, звітів, оглядів – максимальна оцінка 20 балів, презентації з тем – максимальна оцінка 5 балів, тестування за темами – максимальна оцінка 5 балів, робота студента у командних завданнях – максимальна оцінка 5 балів.

Критерії оцінювання курсу.

1. Відповіді та активність на практичному занятті оцінюються позитивно, якщо студент:

- демонструє розуміння теоретичного матеріалу та основних понять теми;
- аргументовано відповідає на поставлені запитання;
- бере активну участь в обговореннях, дискусіях, роботі в групах.

2. Письмове виконання поточних завдань оцінюється позитивно у разі, якщо:

- продемонстровано самостійність виконання;
- відповіді є логічними, структурованими та обґрунтованими;
- використано відповідний інструментарій/методи аналізу (за потреби);
- відсутні або мінімальні фактичні та методичні помилки;

- відсутність ознак академічної не доброчесності;
- дотримано вимог до оформлення.

3. Командні проєкти та їх презентації на практичному занятті оцінюється позитивно у разі, якщо:
- матеріал відповідає темі та завданню;
- продемонстровано розуміння теорій лідерства та управління;
- коректно використано понятійний апарат;
- здійснено аналіз ситуації/кейсу з використанням теоретичних підходів;
- зроблено обґрунтовані висновки;
- всі учасники команди залучені до виконання і презентації;
- логічна та структурована подача матеріалу з дотримання регламенту часу.

4. Ділові команді ігри на практичному занятті оцінюється позитивно у разі, якщо:
- демонструє активну участь у роботі команди та ефективну взаємодію з іншими учасниками;
- аналізує альтернативи та наслідки рішень;
- демонструє критичне мислення.
- проявляє комунікативні навички, аргументовано висловлює власну позицію та бере участь у дискусіях;
- орієнтується на досягнення результату та ефективне виконання ролі в команді.

6. Політика курсу

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності:
- самостійно виконувати завдання без допомоги сторонніх осіб;
- дотримуватися норм законодавства про авторське право;
- приймати активну участь у навчальному процесі;
- не запізнюватися на заняття, не пропускати заняття без поважних причин;
- самостійно і своєчасно вивчати матеріал пропущеного заняття;
- давати достовірну інформацію про результати власної навчальної діяльності.
- бути терпимим і доброзичливим до однокурсників та викладачів.

7. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Менеджмент креативності та інноваційного розвитку підприємства» - https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=9094

8. Перелік навчальної, наукової та довідкової літератури

1. Брич В. Я., Корман М. М. Креативний менеджмент. Підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 220 с.

2. Ватченко О. Б., Ватченко Б. С., Черевко О. Л. Інноваційний розвиток підприємства : навч. посібник. Дніпро : Акцент ПП, 2017. 404 с.

3. Карпенко А. В. Розвиток інтелектуальних активів людського потенціалу: теорія та практика: монографія. Запоріжжя: ФОП В. В. Мокшанов, 2018. 510 с. https://jmonographs.donnu.edu.ua/article/view/6940

4. Карпенко А., Засоріна Г., Карпенко Н. Інтеграція вищої освіти, науки та виробництва в Україні як основа сучасного інноваційного розвитку. The role of technology in the socio-economic development of the post-quarantine world : monograph / edited by Magdalena Gawron-Łapuszek, Andrii Karpenko. Katowice : Publishing House of Katowice School of Technology, 2020. Pp. 100-108.

5. Карпенко А. В., Бухаріна Л. М., Онищенко О. А. Інноваційне підприємництво як основа соціально-економічного розвитку. Information and Innovation Technologies in Economics and Administration. Monograph 27. / Scientific editors: Olena Chukurna and Magdalena Gawron-Łapuszek. Katowice: Copyright by Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach, 2019. Pp. 122-131.

6. Карпенко А., Карпенко Н. Формування та мотивація інноваційного лідерства в інноваційних екосистемах. Управління змінами та інновації. 2025. (14), 25-33. https://doi.org/10.32782/CMI/2025-14-4.

7. Копитко М. І., Блага Н. В. Управління інноваціями та інвестиціями : навчальний посібник у схемах і таблицях. Вид. 2-ге, допов. і перероб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 296 с.

8. Менеджмент стартап-проєктів: Навчальний наочний посібник: навч. посіб. для студ. спеціальностей 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг» / О. А. Гавриш, К. О. Бояринова, М. О. Кравченко, К. О. Копішинська; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 435 с.

9. Микитюк П. П., Крисько Ж. Л. Овсянюк-Бердадіна О. Ф. Микитюк Ю. І. Микитюк В. П. Інноваційний розвиток підприємства. Підручник. за заг. ред. д-р. екон. наук, проф. Микитюка П. П. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 320 с.

10. Назарова Г. В., Сотнікова Ю. В. Креативна економіка та менеджмент : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 160 с.

11. Окорський В. П., Валюх А. М. Креативний менеджмент: підручник. Рівне : НУВГП, 2017. 344 с.

12. Писаренко Т. В., Кваша Т. К., Рожкова Л. В., Коваленко О. В. Інноваційна діяльність в Україні у 2019 році: науково-аналітична доповідь. К: УкрІНТЕІ, 2020. 45 с.

13. Пугач А. М., Демчук Н. І., Довгаль О. В., Крючко Л. С., Тягло Н. В. Інноваційний розвиток підприємства: навч.посіб. ФОП Швець В.М., 2018. 348 с.

14. Свінцицька О.М., Ткачук В.О. Креативна економіка та креативні індустрії : навч. посібн. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 218.

15. Соколов А. В., Карпенко А. В., Василичев Д. В., Васильєва О. О. HR-менеджмент на інноваційних підприємствах: навчальний посібник. Запоріжжя: Дике поле, 2016. 104 с.

16. Семенчук Т.Б., Боняр С.М., Осипова Є.Л. та ін. Менеджмент креативних індустрій: навчальний посібник. Київ: ДУІТ, 2024. 330 с.

17. Čiutienė R., Karpenko A., Kholiavko N. and Plynokos D. Management of Innovative Business Development in the Zaporizhzhia Cluster EAM 4.0. Proceedings of the 5th International Scientific Congress Society of Ambient Intelligence - ISC SAI, ISBN 978-989-758-600-2. 2022. Pp. 177-186.

9. Рекомендовані інформаційні джерела

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: http://korolenko.kharkov.com/
3. Електронна бібліотека. URL: http://lib.meta.ua/
4. Студентська електронна бібліотека URL: http://www.lib.ua-ru.net/
5. Нормативно-правова база України URL: http://zakon3.rada.gov.ua/